

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII W XIV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W GDYNI.

I. CELE OCENIANIA Z PRZEDMIOTU:

- stymulowanie rozwoju ucznia,
- ocena stopnia poziomu opanowania wiedzy,
- analizowanie przyrostu wiedzy,
- motywowanie do dalszego rozwoju,
- kształtowanie umiejętności samooceny i samokontroli oraz oceny innych,

II. PRZEDMIOTEM OCENY OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ SĄ:

1. Znajomość funkcji fizjologicznych różnych układów organizmu ludzkiego.
2. Rozpoznawanie zagrożeń dla zdrowia człowieka i znajomość zasad działania na rzecz własnego zdrowia.
3. Rozumienie zasad dziedziczenia; dostrzeganie korzyści i zagrożeń wynikających z postępów w genetyce.
4. Znajomość przyczyn aktualnego stanu środowiska w skali lokalnej, krajowej, światowej oraz sposobów przeciwdziałania niekorzystnym zmianom.
5. Świadomość wartości różnorodności biologicznej.
6. Znajomość budowy i procesów życiowych u przedstawicieli różnych grup systematycznych roślin i zwierząt.
7. Umiejętność wyjaśniania związków między strukturą a funkcją na różnych poziomach organizacji żywych organizmów.
8. Postrzeganie funkcjonowania organizmu jako zintegrowanego układu.
9. Umiejętność analizowania zależności między środowiskiem życiowym organizmów a ich budową i funkcjonowaniem.
10. Umiejętność wyjaśniania zjawisk: zmienności, dziedziczenia i ewolucji oraz związków zachodzących między nimi.

11. Umiejętność analizowania zmian zachodzących w środowisku, oceniania ich skutków oraz odnajdywania sposobów naprawy szkód.
12. Posługiwanie się terminologią biologiczną.
13. Umiejętność prowadzenia obserwacji i eksperymentów z zastosowaniem metod poznania naukowego.
14. Umiejętność wykorzystywania różnych źródeł wiedzy do wyjaśniania zjawisk i procesów biologicznych oraz formułowania i uzasadniania własnych opinii.
15. Umiejętność rozwiązywania problemów oraz analizowania wyników i formułowania wniosków,
16. Umiejętności interpersonalne np. praca w grupie.
17. Umiejętności praktyczne: praca mikroskopem, planowanie, wykonywanie i wnioskowanie do wykonanych samodzielnie doświadczeń, tworzenia i analiza plansz, wykresów, tabel.

III. FORMY OCENIANIA:

Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej (1-6)

1) sprawdziany (waga 6):

- są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i obejmują większy zakres materiału podsumowującego dział tematyczny,
- uczeń otrzymuje informację o zakresie sprawdzanych umiejętności i wiedzy;

2) kartkówki (waga 4):

- są zapowiadane, obejmują 3 ostatnie lekcje,

3) odpowiedź ustna (waga 2):

- oceniania pod względem rzeczowości, stosowania języka przedmiotu, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich tematów lekcji (jednostek tematycznych), w przypadku lekcji powtórzeniowych –z całego działu;

4) praca w grupach na zajęciach lekcyjnych (waga 3),

5) praca z mikroskopem i prowadzenie zeszytu z obserwacji mikroskopowych (waga 4),

6) aktywność na lekcji i zajęciach pozalekcyjnych (waga 1),

7) prace domowe (waga 1),

8) referaty i prezentacje z wykorzystaniem przygotowanych materiałów na nośnikach komputerowych (waga 3):

- zadawane są z wyprzedzeniem tygodniowym

9) inne formy aktywności: udział w konkursach, olimpiadzie, w tym przygotowanie pracy badawczej na zawody (waga 6),

10) narzędzia dodatkowe: matura próbna (waga 4) i testy diagnostyczne (waga 6):

- sprawdzają przygotowanie ucznia do egzaminu maturalnego,
- przystąpienie do napisania testu w wyznaczonym wcześniej terminie jest obowiązkiem ucznia,
- test jest oceniany zgodnie z zasadami oceny pracy pisemnej, nie podlega poprawie.
- test diagnozujący może być użyty jako narzędzie badające przyrost wiedzy i umiejętności uczniów po zakończeniu nauki w danej klasie, wówczas uczniowie piszą test po zakończeniu każdego roku szkolnego.

IV. POZIOMY OCZEKIWANYCH OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ W WYNIKU REALIZACJI PROGRAMU NAUCZANIA:

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
konieczne (na stopień dopuszczający) podstawowe (na stopień dostateczny)	rozszerzające (na stopień dobry) dopełniające (na stopień bardzo dobry)
obejmują treści i umiejętności	obejmują treści i umiejętności
<ul style="list-style-type: none">• najważniejsze w uczeniu się biologii	<ul style="list-style-type: none">• złożone i mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych
<ul style="list-style-type: none">• łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego	<ul style="list-style-type: none">• wymagające korzystania z różnych źródeł informacji
<ul style="list-style-type: none">• często powtarzające się w procesie nauczania	<ul style="list-style-type: none">• umożliwiające rozwiązywanie problemów
<ul style="list-style-type: none">• określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej	<ul style="list-style-type: none">• pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym
<ul style="list-style-type: none">• użyteczne w życiu codziennym	<ul style="list-style-type: none">• pozwalające łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin

V. KRYTERIA WYMAGAŃ NA DANĄ OCENĘ:

- Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne;
- Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne i podstawowe;
- Stopień dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, podstawowe i rozszerzające;
- Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające;
- Stopień celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzające, dopełniające i wykraczające.

Wymagania konieczne (K):

–dotyczą zapamiętywania, czyli gotowości ucznia do przypominania sobie podstawowych definicji i pojęć. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki biologii.

Wymagania podstawowe (P):

–dotyczą zrozumienia wiadomości. Oznacza to, że uczeń potrafi samodzielnie omawiać proste związki i zależności biologiczne.

Wymagania rozszerzające (R)

–dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych. Oznacza to, że biegle posługują się terminologią biologiczną oraz samodzielnie rozwiązują typowe zadania problemowe o podwyższonym stopniu trudności. Uczeń potrafi dowodzić proste związki przyczynowo – skutkowe.

Wymagania dopełniające (D)

–dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stawia hipotezy i wyciąga wnioski z obserwacji i eksperymentów, rozwiązuje problemy w sytuacjach nietypowych. Posiada wiadomości ponadprogramowe, związane programowo z treściami nauczania.

VI. KRYTERIA WYMAGAŃ NA OCENĘ DLA POSZCZEGÓLNYCH FORM OCENIANIA I FORMY POPRAWY OCENY.

1. Sprawdziany i kartkówki-

- a) 40% - 49% - ocena dopuszczająca
- b) 50% - 54% - ocena dopuszczająca +
- c) 55% - 64% - ocena dostateczna
- d) 65% - 69% - ocena dostateczna +
- e) 70% - 79% - ocena dobra
- f) 80% - 85% - ocena dobra +
- g) 86% - 89% - ocena bardzo dobra
- h) 90% - 95% - ocena bardzo dobra +
- i) 96% - 100% - ocena celująca

- uczeń nieobecny na sprawdzianie musi go napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie napisanie pracy w drugim terminie jest równorzędne z oceną niedostateczną,

- nieobecność podczas sprawdzianu i kartkówki odnotowywana jest symbolem „0”,

- uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny każdej oceny o wadze 6 ze sprawdzianu w formie i terminie ustalonym z nauczycielem. Poprawa jest dobrowolna. Uczeń poprawia pracę tylko raz i brana jest pod uwagę ocena wyższa.

-w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń pisze zaległy sprawdzian na najbliższej lekcji,

- jeżeli uczeń po powrocie do szkoły nie napisze sprawdzianu w ustalonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy,

- kartkówki nie podlegają poprawie,

- uczeń korzystający podczas kontrolnych prac pisemnych z niedozwolonych pomocy, świadomie zmieniający wcześniej rząd oraz podpowiadający otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy,

- wszystkie prace pisemne są oddawane uczniom i nie są archiwizowane przez nauczyciela;

2. Odpowiedzi ustne:

Celujący: odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści pozaprogramowe, własne przemyślenia i oceny.

Bardzo dobry:

–odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.

Dobry:

–odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.

Dostateczny:

–uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe.

Dopuszczający:

–wymagane jest przynajmniej 40% wiedzy i umiejętności przewidzianych dla pracy pisemnej, tzn. niezbędna wiedza konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i w sposobie jej prezentowania, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi.

Niedostateczny:

–odpowiedź nie spełnia wymagań podanych powyżej kryteriów ocen pozytywnych (brak elementarnych wiadomości, rezygnacja z odpowiedzi).

2. Referaty i prezentacje:

kryteria oceny odpowiadają ocenie wypowiedzi ustnych. Oceny bardzo dobrej nie może otrzymać uczeń czytający referat. Ocenę o stopień w górę podnosi przygotowanie pomocy dydaktycznych.

3. Prace domowe:

mogą być sprawdzane pisemnie wg. kryteriów sprawdzianów lub odpowiedzi ustnych,

4. oceny z prac domowych, odpowiedzi ustnej, referatów, pracy w grupach nie podlegają poprawie.

VI. WYSTAWIENIE OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWEJ ORAZ PROCEDURY PRZEDKLASYFIKACYJNEGO POPRAWIANIA OCEN.

- proponowane przez nauczyciela roczne oceny klasyfikacyjne uczniów ma prawo poprawiać w trybie zwykłym albo w drodze egzaminu przedklasyfikacyjnego:

a) tryb zwykły przedklasyfikacyjnego poprawiania proponowanej rocznej oceny klasyfikacyjnej polega na dodatkowym sprawdzeniu przez nauczyciela wiedzy i umiejętności ucznia z prowadzonych przez niego zajęć edukacyjnych,

b) egzamin przedklasyfikacyjny jest ostatecznym przedklasyfikacyjnym sposobem poprawiania przez ucznia proponowanej mu rocznej oceny klasyfikacyjnej.

Zarówno w przypadku trybu zwykłego, jak i egzaminu przedklasyfikacyjnego nauczyciel przedmiotu przygotowuje zestaw zadań na konkretną ocenę i musi być on zaliczony na poziomie 70% poprawnych odpowiedzi.

- istnieje możliwość konsultacji z nauczycielem w przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu (dot. również uczniów wykazujących specyficzne trudności w nauce biologii),

- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną w I semestrze, ma obowiązek zgłosić się do nauczyciela w celu ustalenia terminu i formy zaliczenia semestru;

- na koniec semestru i roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych;

- ocena semestralna i końcoworoczna wynika z wartości średniej ważonej zgodnie z obowiązującym WSO.

VII. DODATKOWE USTALENIA DOTYCZĄCE OCENIANIA:

- po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez 2 kolejne lekcje (nie dotyczy prac klasowych);

- uczeń ma prawo do zgłoszenia dwa razy w semestrze nieprzygotowania się do lekcji; przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi,

brak pomocy potrzebnych do lekcji; nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku zajęć lekcyjnych;

- uczniowie wykazujący uzdolnienia w dziedzinie biologii mogą uczestniczyć w różnych formach zajęciach pozalekcyjnych- konsultacje dla uczniów zdolnych, zaangażowanie i osiągnięcia ucznia mają wpływ na ocenianie semestralne lub końcoworoczne.

VIII. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW.

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z PSO. Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane wszystkim uczniom. Wszystkie oceny oparte o opracowane kryteria są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców i wpisane do dziennika elektronicznego. Prace uczniów nie są archiwizowane przez nauczyciela.

IX. SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW/PRAWNYCH OPIEKUNÓW.

O ocenach cząstkowych informuje się rodziców poprzez wpisy w dzienniku elektronicznym, na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami, udostępniając zestawienie ocen. Na trzy tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje w formie ustnej ucznia i za jego pośrednictwem rodziców o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej i możliwościach poprawy. Na miesiąc przed klasyfikacją (semestralną lub końcoworoczną) uczniowie i ich rodzice oraz wychowawca klasy jest informowany o zagrożeniu oceną niedostateczną i możliwościami jej poprawy. Oceny przekazuje rodzicom wychowawca, natomiast omawia nauczyciel uczący. Ponadto nauczyciel uczący informuje rodziców o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce; dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce biologii; dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia; daje wskazówki do pracy z uczniem.

X. UCZEŃ O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH.

Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP, jego zaangażowanie w proces dydaktyczny oraz postępy w nauce.